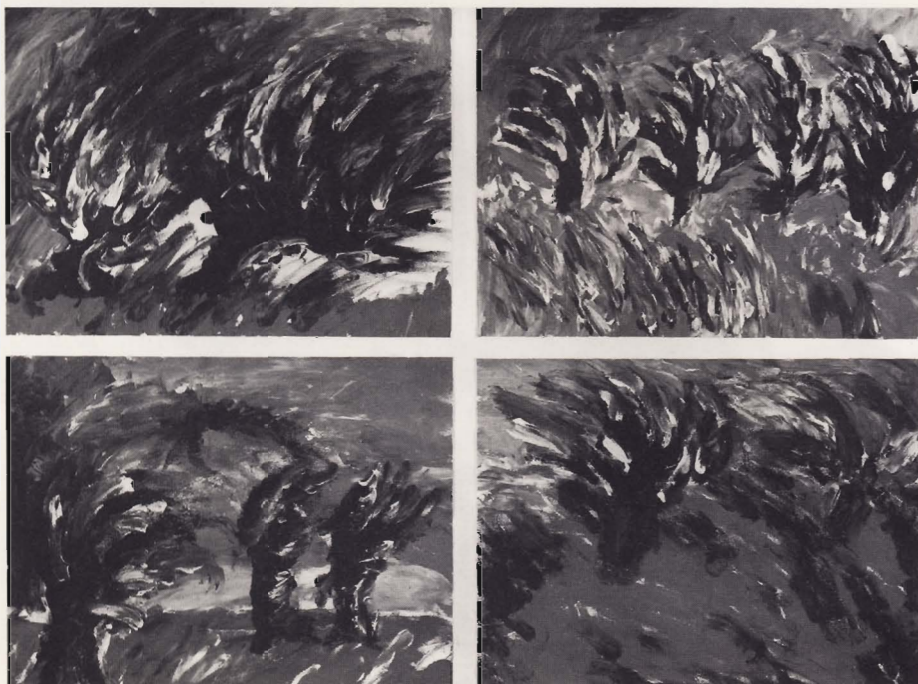

Licht en sfeer

De kinderen leren hoe lichteffecten de sfeer kunnen beïnvloeden

Storm, vingerverf, 6 jaar

onderwerp

herfststorm

techniek

vingerverf
(of plakkaatverf),
krassen, beperkt
kleurgebruik

formaat

± 25 × 32 cm

Toelichting

De laatste les in de cyclus over licht brengt eigenlijk de beeldende mogelijkheden eerder bij elkaar dan dat er een bepaald aspect voor onderzoek wordt uitgekozen. En zo hoort het ook, want het leren tekenen vindt weliswaar plaats door steeds kleine (aparte) stapjes te maken, maar bij elke tekenactiviteit kunnen alle onderdelen tegelijkertijd toch aan de orde komen. In deze les mag die samenhang echter niet te complex zijn en daarom is het onderdeel kleur beperkt gehouden. Door kleuren te beperken (in deze les kiezen we uitsluitend wit, zwart, paars en groen) wordt het voor de kinderen gemakkelijker om eenheid en kleurharmonie te krijgen, dan wanneer het hele palet ter beschikking staat. Nu lijken de kleuren wel erg saai, maar al gauw zal blijken dat hiermee zeer goede resultaten te behalen zijn. In deze opdracht speelt de beleving een voorname rol en door met vingerverf te werken kunnen de kinderen ook motorisch meer in hun werk opgaan. Het directe contact met het materiaal en vooral de beweging die door het onderwerp wordt gesuggereerd kunnen de tekening behoorlijk expressief maken. Het is geen noodzaak, want het thema 'herfststorm' kan uitstekend worden uitgevoerd met penselen. Het krassen van de nagels in de verf kan ook worden gedaan met de achterkant van een penseel. Het blijft in deze opdracht op de eerste plaats gaan over licht. Niets maakt een tekening zo levensecht als het expressief gebruik van licht.

Begeleiding

Bij voorkeur in een korte verhaalvorm wordt een harde (herfst)storm beschreven. De bewegingen van de bijna kale takken en het doorbuigen van de stammen kunnen door de kinderen op de gebruikelijke wijze worden overgenomen. Het loeien van de harde wind kan worden nagebootst. Niet alleen de bomen, maar ook de struiken, het riet en het gras worden naar een kant geblazen. Het is bovendien donker weer! Dichte donkergrijze wolken trekken snel voorbij. Soms scheurt het wolkendek even open en lijkt het weer op te klaren.

Een dergelijke beschrijvende verhaalvorm geeft de sfeer aan van de tekening. Maar het mag ook niet méér worden dan dat, want er moet ook wat overblijven voor het tekenen; al tekenend moet er ook nog veel te beleven zijn.

Na de inleiding wordt er al snel begonnen. Eerst met een aantal bomen en wolken. De bomen staan niet kaarsrecht en je hoort ze als het ware kreunen. De takken en het lange gras zwiepen naar een kant. De beperkte kleuren zijn aangepast aan het donkere weer! Met puur wit aan de vinger (of penseel) kunnen alle dingen aan één kant lichter van kleur gemaakt worden. Juist in de vingerverf kunnen heel goed krassen gemaakt worden met nagels of penseel om er een woest tafereel van te maken. De kinderen kunnen vermoedelijk zelf wel kiezen of ze liever met hun vingers werken of met een penseel.

De werkstukken zullen wat dikker – en natter – zijn dan gewoonlijk. Laat ze daarom langzaam drogen; dus niet in de felle zon of op een verwarming. Zijn ze droog (en gekruld) dan leggen we ze onder een stapel boeken. Na een of twee dagen zijn ze plat en hanteerbaar.

onderwerp

lampionnenoptocht

materiaal

waskrijt op wit papier,
Oostindische inkt,
groepswork

formaat

± 25 × 32 cm, (50 ×
65 cm zwart)

Andere opdracht

Ook in deze opdracht gaat het over de relatie tussen licht en sfeer. Eerst gaan we na hoe een optocht eruit ziet: de mensen lopen achter elkaar in kleine groepjes. We maken nu elk afzonderlijk een figuur met een lampion. Stevig inkleuren. Is de tekening klaar dan gaan we er met Oostindische inkt overheen. Natuurlijk niet over de lampion! (Sommige tekeningen laten we onbewerkt, om een kleurrijk effect te krijgen.) Na droging worden de figuurtjes uitgeknipt. Met de losse poppetjes wordt een optocht samengesteld. Daarvoor worden ze op een zwart, niet al te groot papier geplakt met overlappingsen. De verlichte poppetjes met lampionnen zullen nu goed afsteken tegen de donkere achtergrond.

Lampionnenoptocht; groepswork, 6 jaar